

ઈખ્લાસે નીચ્યત

ઈફાદાત: હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીખ્યાન્કર: મવલાના અબ્દુરહીમ અબ્દુરઉફ નાડા (સુરતી)

કોમ્પોઝીંગ: સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત

નાશિર: મકતબા અશરફ, સુરત.

પેશે લફઝ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نحمدُهُ ونُصلي على رسوله الكريم۔ اما بعد.

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝૂસાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ જો સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે જિસ્સે બહુત સારે હઝરાત કો ફાઈદા પહુંચ રહા હે ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો. ઈન્હી દરસોં મેં સે ઈન દરસોં કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મેં યે બાત ડાલી કે ઈસકો ગુજરાતી મેં શાયે ક્રિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર ક્રિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસરત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશશુકરૂ અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફેઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે ઔર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઔર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઔર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં હઝરત અકદસ ઔર હમ સબકે લિયે મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે આમીન.

નોંધ: ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે. ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઔર સમજાને કા રિસાલા સમઝે.

ફકત તાલિખે દુઆ.

અબ્દુરહીમ સુરતી નાડા.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَاوَمِنْ وَسْوَئَاتِ
أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا - اما بعد.

નીચ્યત કેહતે હે દિલ કે ઈરાદે કો અલ્લામહ નવ્વી(રહ.) ને
અપની કિતાબ કે પેહલે બાબ કો ઈબ્લાસે કે ઉન્વાન પર કાઈમ
ક્રિયા હે કે આદમી કો હર અમલ ખાલિસ અલ્લાહ કે વાસ્તે
કરના ચાહિયે ઔર અપને તમામ આમાલ અફઆલ અકવાલ
ઔર અહવાલ મે મુસ્તહઝર રખની ચાહિયે નીચ્યત કેહતે હે
દિલ કે ઈરાદે કો.

દિલ કા મકામ ઔર ઉસ્કી અહમીય્યત અલ્લાહ ને ઈન્સાન કો
પૈદા ફરમાયા ઔર જો આઝહ ઈન્સાન કો અતા ફરમાયા હે
ઉસ્મે હર ઉઝવ અપની જગહ પર બહુત ઝિયાદહ કિમતી
અહમ ઔર અપની અપની હેસીયત કે એતેબાર સે બહુત
ઝિયાદહ મુફીદ ઔર કાર આમદ હે આંખ કો લે લિજીયે આંખ
અપની જગહ પર બડી મુફીદ ચીઝ હે અગર કોઈ આદમી
બીનાઈ સે મહરૂમ હો જાયે તો ઉસ્સે પુછીયે કે ઉસ કે લિયે
પુરી દુનિયા અંધેરી હો જાતી હે કાન કી નેમત અલ્લાહ ને અતા
ફરમાઈ યે અપની જગહ પર બહુત કિમતી અહમ ચીઝ ઔર
બહુત બડી નેમત હે ઝુબાન બહુત બડી નેમત હે નાક બહુત
બડી નેમત હે હાથ પાંઉ ઔર દુસરે તમામ આઝહ યહાં તક કે
બાલ ઔર મસામાત જો અલ્લાહ ને પૈદા ફરમાયા ઉસકી ભી
અપની અપની જગહ પર બડી એહમીય્યત કે હામિલ હે ઉનમે
સે કોઈ છોટે સે છોટા ઉઝવ ભી અગર અપના અમલ છોડ દે
તો આદમી કા પુરાનિજામે ઝિંદગી ઉસસે મુતાસ્સિર હોતા હે.

અલ્લાહ ને જહાં ઈન આઝહ કો પૈદા ફરમાયા વહીં ઈસ ઈન્સાની જિસમ મે એક ઉઝવ કલ્બ કે નામ સે ભી પૈદા ફરમાયા હે જિસ કો હમ દિલ કેહતે હૈ ઓર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે હવાલા—હદીષ ન.૧૯૨ મિશકાત: કે દિલ સારે આઝહ કા રઈસ ઓર સરદાર હે ઈસ કી અહમીયત કા યે હાલ હે કે અગર યે ઠીક ઓર દુરુસ્ત હૈ તો સારે આઝહ ઠીક ઓર દુરુસ્ત હૈ ઓર અગર ઈસ મે ફસાદ ઓર ખરાબી આગયી તો તમામ આઝહ મે ખરાબી ઓર બીગાડ પૈદા હો જાતા હે.

અબ યે દુરુસ્તગી વ ફસાદ યા ઈસ કા ઠીક હોના ઓર બિગાડના ઝાહિરી એતેબાર સે દેખા જાયે તો ઓર બાતિની એતેબાર સે દેખા જાયે તો દોનો હી એતેબાર સે બડી એહમીયત કા હામિલ હે અગર કિસી કે કલ્બ પર હમલા હો તો ઉસ કી વજહ સે સારે આઝહ મુતાસ્સિર હો જાતે હે ઓર લોગ કેહતે હે કે ભાઈ ઈસ કો તો કલ્બ કા મર્જ હૈ હર વકત આદમી ખતરે મે રેહતા હે હરકત ભી ઉસ કે મુશકિલ હો જાતી હે યે તો ઝાહિરી એતેબાર સે હુવા લૈકીન હદીષે પાક મે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈસ કે બાતિન કી તરફ ઈશારહ ફરમાયા હે.

વૈસે અલ્લાહ ને કલ્બ કો જો રિયાસત ઓર સરદારી કા મુકામ અતા ફરમાયા હે ઉસી કા યે તકાઝહ હે કે ઈન્સાની જિસમ કા કોઈ ઉઝવ કલ્બ કે બગૈર અપના અમલ અંજામ નહી દેતા આદમી જબ કિસી ચીઝ કો દેખના ચાહતા હે તો પેહલે ઉસ કે દિલ મે ઉસ ચીઝ કે દેખને કા ઈરાદા ઓર ખ્વાહિશ પૈદા હોતી હે ફિર દિલ આંખો કો હૂકમ કરતા હે ઓર આંખ દિલ કા ઈશારા પાને પર ઉસ ચીઝ કી તરફ મુતવજજહ હોતી હૈ ગોયા આંખો કે દેખને કા અમલ દિલ કે સાથ હે.

યહી હાલ ઝુબાન કા હે જબ આદમી કિસી કે સાથ મુહબ્બત

કી યા દુશ્મની કી અચ્છી યા બુરી બાત કરના ચાહતા હે તો પેહલે દિલ મે ઉસ કા જઝબા પૈદા હોતા હે ઓર દિલ હી કી તરફ સે ઈશારા ઓર હુકમ પાકર ઝુબાન હર્કત મે આતી હે ઓર ફિર જો કુચ્છ બોલના હોતા હે દિલ કે ઈરાદે કે મુતાબિક અપના અમલ ઝાહિર કરતી હે.

કાનોં કો લે લીજીયે હાથોં કો લે લીજીયે પાંવ કો લે લીજીયે હર ઉઝવ કે અમલ કા યે હાલ હે આપ કિસી કો કોઈ ચીઝ દેના ચાહેં ઓર ઉસ કા લાખ કેહના લૈકીન જબ તક ઉસ કા દિલ આમદહ નહી હોગા કે વો હાથ બળા કર યે ચીઝ લે તો હાથ યું હી રખ્ખે હુવે હે જબ તક ઉસ કા દિલ નહીં ચાહેગા ઓર દિલ ઉસ કે હાથોં કો આગે બળને કે લીયે હુકમ નહી કરેગા તબ તક હાથો આગે નહી બરેંગે ઓર ઉસ ચીઝ કો કબૂલ કરને કે લીયે તય્યાર નહી હોંગે ઈસી લીયે તો કભી કિસી કો હમ સમજાતે હે તો કેહતેં કે ભાઈ તુમ્હારા દિલ અગર આમદા હો જાયે તો ફિર મામલા આસાન હે જૈસે કે ઉર્દૂ મે કેહતે હે તુહી અગર ન ચાહે તો બાતેં હજાર હે આદમી કોઈ કામ કરના નહી ચાહતા તો બહાને કરતા હે ઉસ વકત લોગ કેહતે હે કે તૈરા જી નહી ચાહ રહા હે તૈરા જી ચાહતા તો યે સબ બહાને ઐસે હી રખ્ખે રેહ જાતે.

તો અલ્લાહ ને કલ્બ કો વો મુકામ અતા ફરમાયા હે કે જિસમ કે તમામ આઝહ કે અમલ ઈસી કલ્બ ઉપર મોકૂફ હેં ઝાહિરી આમાલ જિતને ભી હે આંખો કા દેખના ઝુબાન કા બોલના હાથોં કા પકડના પાંઉ ચલના કાનો કા સુન્ના ઓર દુસરે તમામ આઝહ કે આમાલ સબ દિલ પર મોકૂફ હે દિલ જબ કિસી ચીઝ કા ઈરાદ કરતા હે તો મુતાલ્લકા ઉઝવ કો હુકમ કરતા હે ઓર ઉસ કે હુકમ કી બજા આવરી કે તૌર પર વો ઉઝવ ઉસ કામ કો અન્જામ દેતા હે ગોયા અલ્લાહ ને કલ્બ કો તમામ આઝહ કા

સરદાર બનાયા હે રિયાસત ઓર સરદારી કા મકામ અતા ફરમાયા હે યે ઝાહિરી અફઆલ કે વુજૂદ મે આને કે લીયે હે. ઈસી તરીકે સે બાતિની કામ કા હાલ હે નીચ્યતોં કો દેખા જાયે નીચ્યત કેહતેં હે દિલ કે ઈરાદે કો હર કામ કા મદાર શરીઅત મે નીચ્યત કે ઉપર રખ્યા ગયા હે વો ઈસ લીયે કે જિતને ભી કામ હે ઝાહિરી એતેબાર સે ભી ઉન કા મદાર દિલ ઓર કલ્બ પર થા ઓર બાતિની વ રૂહાની એતેબાર સે ભી ઉસ કી બુનિયાદ કલ્બ કે અમલ હી પર મોકૂફ રખ્ખી ગઈ.

નીચ્યત પર મદાર કયું? યુનાન્યે ઈસ કલ્બ કે અન્દર જો જઝબાત હે ઓર કલ્બ જિન જઝબાત કો મદે નઝર રખ કર કામ અન્જામ દિલવાતા હે ઉસી કે મુતાબિક કિસી કામ કી કદરો કીમત તે હોતી હે અલ્લાહ કે યહાં કા મામલા તો બહુત ઉચા હે લૈકીન ઈન્સાનો કા હાલ ભી યે હે કે અગર એક આદમી આપ કો બડે એજાઝો ઈકરામ કે સાથ અપને ઘર લે ગયા ખાના ખિલાયા ચાઈ પિલાઈ ઓર બડે આરામ સે રખ્યા આપ કા ખૂબ એજાઝો ઈકરામ કિયા આપ દેખીયે ઈસ કે સારે આઝહ આપ કી ખિદમત મે લગે હુવે હે હાથ જો મુનાસિબ ખિદમત હે વો અન્જામ દે રહે હે પાંઉ મુનાસિબ ખિદમત અન્જામ દે રહે હે આંખે ઓર કાન ભી આપ કી તરફ મુતવજજહ હે ગોયા આપ કા હર હુકમ બજા લાને કે લીયે વો તય્યાર હૈ ઓર આપ કો હર તરહ કી રાહત પહુંચાને કે લીયે ઈસને અપને આપ કો મશગૂલ કર દીયા હૈ ઓર યે સબ કુચ્છ ઈસ લીયે હે કે ઉસ કા દિલ ઉસકો કેહ રહા કે ઈસ તરહ કરો.

અબ નીચ્યત તો ઈરાદે ઓર અઝમ કો કેહતે હે લૈકીન હદીષ મે જહાં નીચ્યત કા લફઝ ઈસ્તેમાલ કિયા ગયા વહાં મુરાદ હોતા હે વો મકસદ ઓર ગર્ઝો ગાયત જિસ કે પૈશે નઝર આદમી કામ અન્જામ દિયા કરતા હે મૈને અભી અર્ઝ કિયા કે

એક આદમી ને હમારી સારી ખિદમત કી હર તરહ કી રાહત પહુંચાઈ યે દો હાલ સે ખાલી નહીં અગર હમેં યે માલૂમ હો ગયા કે ઈસ આદમી કો હમારે સાથ દિલી મુહબ્બત હે ઓર ઉસ કે દિલ મેં હમારે વાસ્તે મુકામ હે ઓર ઈસી દિલી મુહબ્બત કા તકાઝહ હે કે વો હમારે સાથ ઈકરામ કા ઓર રાહત પહુંચાને કા મામલા કર રહા હે તો ઈસ કે ઉસ અમલ કી કદરો કિમત હમારી નિગાહોં મે બહુત બળજાયેગી ઓર હમ યું સોચેંગે કે દુનિયા મે એસે કિતને લોગ હે જો હમારે સાથ ઈસ તરહ મુહબ્બત કા મામલા કરને વાલે હે વાકિયતન યે આદમી બડા કાબિલે કદર હે ઉસને મૈરે સાથ યે મામલા ક્રિયા આપ ઉસકે ઈસ જઝબે કે માલૂમ હોને પર ઉસને ઈસ સુલૂક કી કદર કરેંગે.

લૈકીન અગર હમે માલૂમ હો જાયે કે અસલ તો ઉસકી કોઈ ઝરૂરત ઓર કામ હે જો વો હમસે કરવાના ચાહતા હૈ ઈસ લીયે ઉસને યેહ સારા કુચ્છ ક્રિયા હૈ હમે લે આયા દાવત કી ખિલાયા પિલાયા વો મહઝ અપની એક ઝરૂરત કે વાસ્તે થા તો બસ ઈસ કી ઈતની સારી મેહનત હમારે લિયે ઈતની મશક્કત બરદાશત કરના ઓર તકલીફ ઉઠાના ઉસકી કદરો કિમત હમારે દિલ સે ખત્મ હો જાયેગી કે અપની ગર્ઝ કે વાસતે મૈરે સાથ યે મામલા હે મૈરે સાથ મુહબ્બત નહી હે યે તો અપના કામ મુજસે નિકલવાના ચાહતે હે યુનાંચે આપ અગર ઉસકી શર્ત માહુઝૂરી ઓર લિહાઝ મે ઉસકે સામને કુચ્છ ન કહેં લૈકીન જબ કોઈ દુસરા આદમી કહેગા કે હઝરત ફુલાં આપસે તો બડી મુહબ્બત રખતા હે દેખીયે આપકા એસા ઈકરામ કરતા હૈ તો આપ કહેંગે કે ભાઈ જાને ભી દો દર અસલ ઉસકી એક ગર્ઝ હે જિસ કે વાસ્તે વો યે સબ કર રહા હે યાની આપકી નિગાહોં મે ઉસકી કોઈ વકાત નહી.

દેખીયે ઈસી એક અમલ કી વો ગર્ઝ ઓર જઝબા જો ઈસ કે પીછે કાર ફરમા થા ઓર જો નીચ્યત કામ કર રહી થી વો દુસરી થી તો આપ ને ઉસ કે સાથ મામલા ઉસ કે મુતાબિક કીયા ઓર યહી અમલ ઓર યહી કામ ઈસ કે પીછે જો ગર્ઝ કામ કર રહી થી ઓર જો જઝબા કામ કર રહા થા વો દુસરા થા તો આપને ઉસ કે સાથ દુસરા મામલા કીયા અમલ કી ઝાહિરી શકલ દૌનો જગહ યકસાં હે લેકીન આપ દૌનો કે સાથ મામલા અલગ અલગ કરતે હે અલ્લાહ કે યહાં ભી હર અમલ કે અંદર ઉસી તરહ હે હર અમલ મે અલ્લાહ કે યહાં ભી નીચ્યત ઓર જઝબે કો દેખા જાતા હે.

અલ્લામહ નવ્વી(રહ) યહાં એક આયત પૈશ ફરમા રહે હે તરજુમા: ઈન એહલે કિતાબ કો અલ્લાહ કી તરફ સે એક હુકમ તો યે દીયા ગયા થા ઉન કા હાલ બયાન કરકે હમ કો યે તાલીમ જા રહી હે કે અલ્લાહ કી ઈબાદત ખાલિસ ઈસી કે લીયે કરો તમામ ચીજોં સે હટ કર તમામ અગરાઝ સે અલગ હોકર અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જહ હો કર નમાઝ પઢો તો ઉસકી ખાતિર ઝકાત દો તો ઉસકી ખાતિર અલ્લાહ તક પહુંચાને વાલા રાસ્તા યહી હે ગોયા આપ અપની દુસરી અગરાઝ કો છોડ કર જો કુછ કરે અલ્લાહ કે વાસ્તે કરે ઝાહિર અમલ જો કુછ કર રહે હે અલ્લાહ કે યહાં અસલ નહી હે અસલ તો ઉન આમાલ કો ઉભારને વાલા જઝબા હે આપ કા દિલ જિસ ગરઝ ઓર જઝબે કે પૈશે નઝર યે આમાલ વૂજુદ મે લા રહા હૈ વો જઝબા અલ્લાહ કે યહાં દેખા જાતા હે.

અમલ કી કદ્રો કીમત નીચ્યત કે મુતાબિક તે કી જાતી હે ઈસી લીયે અલ્લામહ નવ્વી(રહ) ને દુસરી આયત પૈશ ફરમાઈ તરજુમા: કે કુર્બાની કે જાનવર જો કુર્બાની કે દિન યા હજ કે મૌકા પર ઝુબહ કીયે જાતે હે ઉન જાનવરો કા ગોશત ઓર

ઉનકા ખૂન તક નહી પહુંચતા ખૂન યહીં રેહ જાતા હે ઓર ગોશ્ત તો તૂમ ખા જાતે હો લૈકીન તુમ્હારે દિલ કે જઝબાત જિન કી બુનિયાદ પર તુમને અલ્લાહ કે વાસ્તે યે કુર્બાની દી હે વો અલ્લાહ કે યહાં પહુંચતે હે અલ્લાહ કે યહાં ઉસકી કદર હે અસલ ચીજ અલ્લાહ કે યહાં યહી દેખી જાતી હે ઈસ લીયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે આદમી કે આમાલ કા મદાર નીચ્યતોં કે ઉપર હે જૈસી નીચ્યત વૈસા હી ઉસ કા અમલ જિસ કિસમ કી નીચ્યત હોગી અમલ કી કદ્દો કીમત ઈસી કે મુતાબિક તે કી જાયેગી.

ઈન્નમા લીકુલ્લિમરીઈમ મા નવાકી તશરી ઓર હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે કે હર એક આદમી કો વહી મીલતા હે જિસ કી ઉસને નીચ્યત કી બાઝ શુરહે હદીષ ને તો દોનો કો એક હી મફ્હુમ મે લીયા હે લૈકીન દુસરે હઝરાત ફરમાતે હે: કે બાઝ મરતબા એસા હોતા હે કે અમલ એક હોતા હે લૈકીન ઈસ અમલ કે પીછે અગર બીસોં નીચ્યતેં કામ કર રહી હે તો ચુંકે અલ્લાહ કે યહાં ઈન નીચ્યતો પર મામલા ક્રિયા જાતા હે ઈસ લીયે અમલ કે એક હોને કે બાવુજૂદ ઉન કઈ નીચ્યતોં કો મદ્દે નઝર રખતે હવે આપ કો ઉન્હી નીચ્યતોં કે મુતાબિક બે શુમાર સવાબ ઓર અજર દિયા જાયેગા.

અલ્લામહ નવાબ કુત્બુદ્દીન દેહલવી(રહ) ને મઝાહિરે હક્ક મે ઉસ કી મિસાલ દેતે હુવે ફરમાયા કે એક આદમી મસ્જિદ આતા હે તો મસ્જિદ આને કા મતલબ હે કે જમાત કે સાથ નમાઝ અદા કરે અબ વો નીચ્યત કરે કે મસ્જિદ મે જાઉન્ગા અલ્લાહ કે ઘર મે હાજરી હોગી ઓર વહાં એતેકાફ કરુંગા યે ભી નીચ્યત કર લે કે વહાં કોઈ દીન કી બાત સુન્ને કો મીલેગી વહાં મુસલમાનો કે સાથ મુલાકાત હોગી તો સલામ કરેંગે ખૈરીયત પુછેંગે ઉન કો મુહબ્બત કી નઝર સે દેખેંગે યે ભી

નીચ્યત કરલેં કે કોઈ બીમાર મીલ ગયા તો ઉસકી ઈયાદત કા મૌકા મીલ જાયેગા તો જિતની નીચ્યતેં આપ કર સકેં કરલેં આપ ઘર સે મસ્જિદ મે આયે યે એક અમલ હે લૈકીન ઈસ એક અમલ કે બાવૂજુદ અલ્લાહ કી તરફ સે આપ કે દિલ મે જિતની નીચ્યતેં હે ઉન નીચ્યતોં કે મુતાબિક અજરો સવાબ મીલેગા.

નીચ્યત અમલ કી રૂહ હે અલ્લાહ કે યહાં સવાબ કા મદાર અમલ પર નહી હે અમલ તો ઝાહિરી ઢાંચા હે અમલ કી રૂહ તો વો નીચ્યત ઈરાદા ઓર ઈબ્લાસ હે જિસ કે પૈશે નઝર અમલ વુજૂદ મે લાયા જા રહા હે દુનીયા કી તમામ ચીજોં મે આપ દેખતે હે કે ઉસ કા એક ઝાહિરી ઢાંચા ઓર ઝાહિરી શકલો સુરત હોતી હે ઓર એક ઉસ કી અંદરૂની રૂહ હોતી હે જૈસે પંખા ચલ રહા હે ઈસ કે હાથે લગે હુવે હે ઓર અંદર મશીન લગા હુવા હે સબ કુછ ઠીક હે લૈકીન ઉસકી રૂહ બિજલી હે બિજલી ન હો તો વો બૈકાર હે પંખા નહી ચલેગા ઈસી તરહ હર ચીઝ કે અંદર ઉસકી એક ઝાહિરી શકલો સુરત હોતી હે એક અંદરૂની રૂહ હોતી હે જબ તક યેહ રૂહ હે તબ તક ઉસકી કદરો કિમત હે રૂહ નહી હે તો મામલા ખતમ હો જાતા હે ઈન્સાન જૈસા ઈન્સાન કાઈનાત કે અંદર ઈસ સે બરી ઓર કોન્સી ચીઝ હો સકતી હે અલ્લાહ ને ઈન્સાન કો સારી કાઈનાત કે અંદર સબ સે અશરફ ઓર સબ સે અફઝલ બનાયા ઈસ કા હાલ ભી યે હે કે અગર ઉસ કી રૂહ કબ્જ હો જાયે તો ઈસ જિસમ કો લૌગ દો દિન કે લીયે ભી ઘર મે નહી રખેંગે ઔલાદ કો અબ્બા કે સાથ બહુત મુહબ્બત હે બીવી કો અપને શૌહર કે સાથ બહુત મુહબ્બત હે ભાઈય્યોં કો અપને ભાઈ કે સાથ બહુત મુહબ્બત હે લૈકીન ઈન્તેકાલ કે બાદ ઈસ જિસમ કો કોઈ રખને કે લીયે તય્યાર નહી ઓર ન જિસમ રખને કે કાબિલ હે રૂહ નિકલ ગઈ તો અબ લૌગ ઈસ કી કોશિશ કરતે

હે કે જલ્દી સે જલ્દી ઈસ કો દફન કરદો અગર રેહને દેંગે તો સર જાયેગા બદબૂ હોગી ઓર નફરત પૈદા હોગી ઓર દીલોં મે મુહબ્બત કે જો જઝબાત હે ઉસ મે તબદીલી આ જાયેગી તો રૂહે હેવાની થી તબ તક ઉસ કી કદર થી આવ ભગત થી ઓર ઉસ કો હાથોં હાથ લીયા જાતા થા વો નહી રહી તો ઈસ ઝાહિરી જિસમ કી કોઈ કદર નહી હર અમલ કા યહી હાલ હે અલ્લાહ કે યહાં ઈસ કી નીચ્યત જઝબા ઓર વો ઈબ્લાસ જિસ કે પૈશે નઝર અમલ વુજૂદ મે લાયા જાતા હે વો ઈસ કી રૂહ હે ઈસી લીયે લીખ્ખા હે કે બરે સે બરા અમલ અગર ઈસ મે યે રૂહ નહી હે તો અલ્લાહ કે યહાં ઈસ અમલ કી કોઈ કદરો કિમત નહી હે.

બદ નીચ્યતી કા વબાલ બલ્કે હો સકા હે કે યે અમલ અપની ઝાહિરી શકલો સુરત ઓર ઝાહિરી એતેબાર સે ખુબી કે બાવૂજદ આપ કે લીયે અઝાબ કા સબબ બન જાયે અહાદીષ મે કિસ્સે આતે હે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કિયામત કે રોઝ સબ સે પેહલે હિસાબો કિતાબ કે લીયે ત્રીન આદમીયોં કો બુલાયા જાયેગા ઈન મે એક શહીદ હોગા દુસરા કારી વ આલિમ હોગા ઓર ત્રીસરા સખી હોગા અલ્લાહ શહીદ સે પુછેંગે કે ભાઈ કયું હમ ને આપ કો કુવ્વત અતા ફરમાઈ થી જિસ્માની સિહત અતા ફરમાઈ થી હમારી ઈસ નેમત કી કયા કદર કી વો જવાબ મે કહેગા બારી તઆલા તેરે દીન કે કલમે કો બુલન્દ કરને કે વાસ્તે મૈને બરી મેહનતેં ઓર મશક્કત ઉઠઈ યહાં તક કે એક વકત વો આયા કે અપની જાન તક દે ડાલી અપને આપ કો કુર્બાન કર દીયા બારી તઆલા કી તરફ સે કહા જાયેગા યે સબ જો કુછ તુને કીયા થા યે તો ઈસ લીયે કીયા થા કે લોગ બાર્તે કરેં કે બરા બહાદુર હે આપ અંદાઝા લગાઈયે કે દુનીયા મે જાન દેને સે બળકર

ઔર કોન્સા અમલ હો સકતા હે લૈકીન વો દી હુઈ જાન ભી જબ કે નીચ્યત ઠીક નહીં થી તો કામ નહીં આઈ બારી તઆલા ફરિશ્તોં સે ફરમાએંગે જાવો ઈસ કો ઘસીટ કર જહન્નમ મે લે જાવો યાની ઈસ નીચ્યત કે દુરુસ્ત ન હોને પર ઈતના હી હોતા કે ઉસ અમલ પર કોઈ સવાબ નહીં મીલતા તબ ભી ગનીમત થા યહાં તો ઈસ અમલ પર જહન્નમ મે ભેજા જા રહા હે.

યહી હાલ સખી કા હે સખાવત કે દરવાજે ખુલે હુવે થે અલ્લાહ ને માં કી નેમત અતા ફરમાઈ થી બારી તઆલા કી તરફ સે પુછા જાયેંગ હમને તુમ હૈં દૌલત અતા ફરમાઈ થી ઉસ કા કયા કિયા જવાબ દેગા બારી તઆલા તેરી દી હુઈ ઈસ દૌલત કો મૈને નૈકી કે કામોં મે જહાં આપને ખર્ચ કરને કે લીયે કહા થા મસલન મસ્જિદમે મદ્રસા મે ફુલાં ફુલાં ઔર ફુલાં કલો એસી જગહ નહીં છોડી જહાં ખર્ચ કરના નૈકી કા કામ બત્લાયા હો ઔર આપકી તરફ સે ઉસકી તાકીદ હો ઔર મૈને ખર્ચ ન કીયા હો બારી તઆલા કી તરફ સે કહા જાયેંગા યે સબ તુને ઈસ લીયે કિયા થા તાકે કહા જાયે કે બડા સખી હે ફરીશ્તોં કો કહેંગે લે જાવો માલ ખર્ચ કરને સે બડી ચીઝ ઔર કૌન્સી હોગી લૈકીન વહાં ભી યે હાલ હે.

એક આલિમ અલ્લાહ કે દીયે હુવે ઈલ્મ કો ફૈલા રહા હે બારી તઆલા કી તરફ સે ઈસ સે પુછા જાયેંગા હમને ઈલ્મ દીયા થા કયા કિયા વો કહેગા બારી તઆલા પઢા ઔર પઢાયા ઔર ઉસ્કી ખૂબ તરવીજ ઔર ઈશાત કી ઔર લોગોં કો ખૂબ સિખાયા દીન કે કરીબ કિયા દાવતેં દીં બારી તઆલા કી તરફ સે કહા જાયેંગા: યે ઈસ લીયે થા કે લોગ કહેં કે બડા આલિમ ઔર બડા કારી હે. હવાલા—મિશકાત ૩૩—કિતાબુલ ઈલ્મ ફસ્લે સાની મુસ્લિમ.

તો દેખીયે યહાં યે કોઈ દુન્યવી અમલ નહીં હે બલ્કે દીની

અમલ હે ઓર ઈસ વકદુન્યા મે ઉયે ઉયે જો આમાલ હો સકતે હે ઉન્મે સે હે લૈકીન નીચ્યત દુરુસ્ત નહી થી ઓર જઝબા સહીહ નહી થા ઈસ લીયે ઈસ અમલ કે ઉપર બજાયે ઉસકે કે સવાબ મિલ્તા ઓર જન્નત કા ફૈસલા હોતા જહન્નમ કા ફૈસલા કર દીયા ગયા અમલ હે ઝાહિરી શકલો સુરત હે સબ કુછ હે લૈકીન અંદર કા મામલા ખરાબ થા ઈસ લીયે ઉસ કો બજાયે સાવાબ મિલને કે સજા હુઈ.

અચ્છી નીચ્યત બગૈર અમલ કે ભી બાઈસે સવાબ હે ઈસકે બરક સે અગર અમલ નહી હે ઓર નીચ્યત હે તો બહુત સી મરતબા અમલ ન હોને કે બાવજૂદ નીચ્યત કે ઉપર સવાબ મિલતા હે મસલન એક આદમી જમાત કે સાથ નમાઝ પળને કે લીયે ઘર સે નિકલા ઉસ કો માલૂમ હે કે યહાં મસ્જિદે અબરાર મે ઈશા કી જમાઅત ૮:૩૫ કો હોતી હે હાલાંકે ગુઝશ્તા કલ સે વક ૮:૨૦ હો ગયા હે અબ વો તો ૮:૩૫ કે હિસાબ સે ઘર સે નિકલા યહાં આ કરકે દેખા તો ઈમામ સાહબ સલામ ફેર ચુકે થે લૈકીન અહાદીષ કે અંદર હે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હે કે ઉસકો જમાત કા સવાબ મિલ ગયા ઈસ લીયે કે વો તો યહી સમજે હુવે થા કે જમાત કા યેહ વકત હે ઓર ઉસી કે મુતાબિક ઉસને તય્યારી કી ઓર ઈસી ઈરાદ સે આયા અબ મૌકા ન પા શકા તો કોઈ હરજ કી બાત નહી નીચ્યત થી ઈસ લીયે અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસી નીચ્યત કે ઉપર ઉસ કો સવાબ મિલ જાયેગા. યેહ તો એક અમલ હુવા બુખારી શરીફ મે રિવાયત મૌજૂદ હે કે એક આદમી દુસરે માલદાર આદમી કો દેખ રહા હે કે અલ્લાહ કે રાસ્તે મે ખૂબ ખર્ચ કર રહા હે ઓર યે અપને દિલ મે યું સોચ રહા હે કે અગર અલ્લાહ ને મુજે ભી દૌલત અતા ફરમાઈ હોતી ઓર યેહ નેમત અલ્લાહને મુજે ભી દી હોતી તો

મેભી ઈસી તરહ નૈકી કે કામોં મે ખર્ચ કરતા જિસ તરહ યેહ ખર્ચ કર રહા હે તો હદીષ મે હે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે કે ઉસ કો ભી વૈસા હી સવાબ મિલેગા જૈસા ખર્ચ કરને વાલોં કો મિલ રહા હે.

ઉસ કે બર અકસ એક આદમી કો અલ્લાહ ને માલ દે રખ્યા હેઔર વો ઉસ કો ગલત કામોં મે ખર્ચ કર રહા હે અબ એક આદમી યું સોચ રહા હે કે ઓહો મૈરે પાસ ભી અગર માલ હોતા તો ખૂબ ગુલ છરે ઉડાતા ઔર ખૂબ મજે લૈતા ઔર ખૂબ ગુનાહ કે કામ કરતા યે લાતા ટીવી લાતા ઔર ફુલાં ફુલાં કામ કરતા હાલાંકે ઉસ કે પાસ કુછ ભી નહી હે ઘર પર ટીવી નહી હે ઔર પૈસા ભી નહી હે લૈકીન દિલ મે યે ઈરાદે હે તો ઉસ કે સાથ વહી મામલા દેખીયે અમલ નહી હે સિર્ફ નીચ્યત હે તો નીચ્યત કે મુતાબિક યહાં મુઆમ્લા હે.

ઔર અમલ કે બગૈર સિર્ફ નીચ્યત પર અલ્લાહ કી તરફ સે મામલા હોતા હે ઈસ મઝમૂન કી તાઈદ ઈસ રિવાયત સે ભી હોતી હે જો. હવાલા—ફજાઈલે સદકાત સફા ૭૦ મિશકાત બરિવાયતે તિરમીઝી જિલ્દ દો સફા ૫૮. ફજાઈલે સદકાત મે હઝરત શૈખ(રહ) ને તહરીર ફરમાઈ હે હઝરત કબસા(રદી) ફરમાતે હ કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા કે ત્રીન ચીઝેં મે કસમ ખા કર બયાન કરતા હું ઔર ઉસકે બાદ એક બાત ખાસ તૌર સે તુમ્હેં બતાઉંગા ઉસ કો અચ્છી તરહ મહફૂઝ રખના વો ત્રીન બાતેં જિન પર કસમ ખાતા હું ઉન મે સે અવ્વલ યે હે કે કિસી બન્દે કા માલ સદકા કરને સે કમ નહી હોતા ઔર દુસરી યે હે કે જિસ પર ઝુલ્મ ક્રિયા જાયે ઔર વો ઉસ પર સબ્ર કરે તો હક તઆલા શાનહુ ઉસ સબ્ર કી વજહ સે ઉસકી ઈઝઝત બળાતે હે ત્રીસરી યે હે કે જો શખ્સ લોગોં સે માંગને કા દરવાજા ખોલેગા હક તઆલા

શાનહુ ઉસ પર ફકર કા દરવાજા ખોલતે હે ઉન તીન કે બાદ એક બાત તુમ્હે બતાતા હું ઉસ કો મહફૂઝ રખ્ખો વો યે હે કે દુનિયા મે ચાર કિસમ કે લોગ હોતે હે એક વો જિસ કો હક તઆલા શાનહુ ને ઈલ્મ ભી અતા ફરમાયા ઓર માલ ભી અતા ફરમાયા વો અપને ઈલ્મ કી વજહ સે અપને માલ મે અલ્લાહ સે ડરતા હે કે ઉસકી ખિલાફે મરઝી ખર્ચ નહી કરતા બલ્કે સિલારહમી કરતા હે ઓર અલ્લાહ કે લીયે ઉસ માલ મે નૈક અમલ કરતા હે ઉસ કે હુકુક અદા કરતા હે યે શખ્સ સબસે ઉચે દરજો મે હે દુસરા વો શખ્સ હે જિસ કો હક તઆલા શાનહુ ને ઈલ્મ અતા ફરમાયા ઓર માલ નહી દિયા ઉસકી નીચ્યત સચ્ચી હે વો તમન્ના કરતા હે કે અગર મૈરે પાસ માલ હોતા તો મૈ ભી ફુલાં કી તરહ સે નૈક કામોં મે ખર્ચ કરતા તો હક તઆલા શાનહુ ઉસકી નીચ્યત કી વજહ સે ઉસ્કો ભી વહી સવાબ દૈતા હે જો પેહલે કા હે ઓર દોનો સવાબ મે બરાબર હો જાતે હે તીસરે વો શખ્સ હે જિસ કો હક તઆલા શાનહુ ને માલ અતા કિયા મગર ઈલ્મ નહી દિયા વો અપને માલ મે ગડબર કરતા હે બેમહલ લહવો લઅબ મે ખર્ચ કરતા હે યે શખ્સ કિયામત મે ખબીશ તરીન દરજે મે હોગા ચૌથા વો શખ્સ હે જિસ કો હક તઆલા શાનહુ ને ન માલ અતા કિયા ન ઈલ્મ દિયા વો તમન્ના કરતા હે કે અગર મૈરે પાસ માલ મવજૂદ હો તો મૈ ભી ફુલાં યાની તીસરે કી તરહ ખર્ચ કરું તો ઉસ કો ઉસકી નીચ્યત કા ગુનાહ હોગા ઓર વબાલ મે યે ઓર તીસરા બરાબર હો જાયેગે.

ઓર યે બાતે તો થી ઉન ચીઝોં કી જો ગુનાહ કે યા નૈકી કે કામ હે બલ્કે યે નીચ્યત તો એક એસા અજીબો ગરીબ નુસ્ખા હે કે વો કામ જિનકો હમ અપની જરૂરત કી વજહ સે અંજામ દૈતે હે મસ્લન હમારી તબઈ જરૂરતે જો અલ્લાહ ને એક ઈન્સાન ઓર

જાનદાર હોને કી હેસિયત સે હમે અતા ફરમા રખી હે કે જબ તક ખાના ન ખો હમ જિંદા નહી રહ શકતે ભૂખ કા તકાઝહ હોતા હે ખાના હી પડતા હે પ્યાસ કા તકાઝહ હોતા હે પાની પીનાહી પડતા હે ઈસ્તિન્જા ખાને ઓર બયતુલ ખલા મે પૈશાબ ખાના મે જાના હી પડતા હેયે તબ્દિ ઉમૂર જો હમ અંજામ દૈતે હે ખાનાપીના સોના કજાયે હાજત કે લીયે જાના હાલાંકે યેહ તો હમારે અપને કામ હે અપની જિંદગી બશર કરને કે વાસ્તે ઓર અપને આપ કો જિંદ રખને કે લીયે તબ્દિ ઉમૂર પર ઉન ઉમૂર કો અન્જામ દૈના હે લૈકીન અગર કોઈ અલ્લાહ કા બંદા અપની નીચ્યતોં કો દુરુસ્ત કરલે ઓર ઉન કામો કો ભી સિર્ફ ઈસ લીયે નહી કે અપની જિંદગી બરકરાર રખની હે બલકે કુચ્છ ઓર નીચ્યતે ખૈર ઉસ્કે અંદર શામિલ કરલે કોઈ અચ્છા ઈરાદા સાથ મે મિલાલે તો યહી કા ઉસ કે લીયે ઈબાદત બન જાયેંગે.

હદીષ કી ગવાહી હઝરત શૈખ નવ્વરલ્લાહ મરકદહુ ને આપ બીતી મે લીખા હે ઓર મજલીસ મે ભી હઝરત સે બાર બાર સુના કે મિશકાત શરીફ મે એક રિવાયત મવજૂદ હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા હર સુબ્હાનલ્લાહ પઢને પર સદકા કા સવાબ હે હર અલ્લાહ અકબર પર હર અલહમ્દુલિલ્લાહ હર લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ પર સદકા હે કિસી કો ભી બાત બતલાદી વો સદકા હેઅગર કિસી કો બુરી બાત સે રોક દીયા વો ભી સદકા હે ઓર અપની બીવી કે સાથ શોહબત કી વો ભી સદકા હેઅલ્લાહ જજાયે ખૈર દે સહાબા એ કિરામ(રદી) કો કે ઉન્હોને ફૌરન હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સે સવાલ કિયા યા રસૂલલ્લાહ અગર આદમી અપની બીવી કે સાથ અપની ખ્વાહિશ પુરી કરતા હે તો કયા ઈસ મે ભી ઈસ કો સદકે કા સવાબ મીલેગા

જવાબ મે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા બતલાયા અગર વો આદમી અપની ખ્વાહિશ ગલત ઔર હરામ જગહ પુરી કરતા તો કયા ઉસકો ગુનાહ નહી હોતા કહા ઝરૂર હોતા ફરમાયા અગર અપની બીવી કે સાથ ઈસ લીયે સોહબત કર રહા હે કે મે અપને આપ કો ગુનાહ સે બચાઉ તો કયા યે સાવાબ નહી હે.

નીય્યત એક પારસ હે નીય્યત તો એક પારસ હે પારસ કિસે કેહતે હે એક પથ્થર હોતા હે જિસે તામ્બે પર ભી ફેર દેતે હે તો વો સોના બન જાતા હે તો નીય્યત એક ઐસા પારસ હે કે હમારે લીયે જો આમાલ તબયી હે ખાના પીના ઉઠના બેઠના સોના જાગના ઈસ્તિન્જે કે લીયે જાના આના જો હમ અપની ઝરૂરત કી વજહ સે કરતે હે યે સારે આમાલ અગર હમ અલ્લાહ કે વાસ્તે કરે તો ઈસ હુસ્ને નીય્યત કી બિના પર વો ઈબાદત બન જાતે હે સોયે તો ઈસ નીય્યત સે સોયે કે અભી સોને કી વજહ સે તબીઅત કે અંદર નિશાત હો જાયેગા તો મે અલ્લાહ કી ઈબાદતો ઈતાત કો મઝીદ યુસ્તી ઔર મઝીદ તુંદહી કે સાથ કરુંગા જૈસા કે હદીષે પાક મે આતા હે સોના ભી ઈબાદત સમજના ચાહિયે.

કેહને કા મતલબ યે થા કે નીય્યત કી દુરૂસ્તગી ઈતની અહમ હે કે ઉસી કે ઉપર સારે દીન કા મદાર હે જો કામ ઈબાદત કે હે ઉન મે નીય્યત હોની હી ચાહીયે ઉસ કે બગૈર વો ઈબાદત બનેંગે હી નહી ઔર સવાબ ભી નહી મીલેગા બલ્કે અગર નીય્યત ગડબડ વાલી હુઈ તો સજા મિલેગી લૈકીન જો કામ ઈબાદત કે અલાવા હમ આદત કે તૌર પર કરતે હે ખાના પીના વગૈરા ઉસમે ભી અગર હમ નીય્યત દુરૂસ્ત કર લેંગે તો ફિર હમારે ઈસ ઈબ્લાસ કી વજહ ઔર નીય્યત કી દુરૂસ્તગી કી વજહ સે અલ્લાહ હમકો ઈન કામો પર ભી વહીં સવાબ અતા

ફરમાયેંગે જો ઈબાદતોં પર અતા ફરમાયા કરતે હે વરના જહાં નીયત કા એહતેમામ નહો તો ફિર હમારી ઈબાદતેં ભી આદતેં બન જાતી હે.

દેખીયે નમાઝ જૈસી ઈબાદત મે ભી કયા હોતા હે? હમારી નમાઝેં ઓટોમેટિક હોતી હે નીયત બાંધી અલ્લાહુ અકબર કહા વહાં સે લૈકર અસ્સલામુ અલયકૂમ વરહમતુલ્લાહ કેહને તક કયા હુવા ઉસકો પુછો કહેગા બસ ચાર રકાત તો પળલી સબ કુછ પઢા ઐસા નહી કે કુછ નહી પઢા લૈકીન કયા હુવા વો પતા નહી યહાં દેખીયે નીયત હાજિર નહોને કી વજહ સે હમારી નમાઝ જૈસી ઈબાદત ભી એક કુદરતી અમલ બન ગયા એક આદત ઔર એક ઓટોમેટિક ચીઝ બન ગઈ ઈબાદત કે લીયે નીયત કો હર વકત હાજિર રખના ચાહિયે.

અલ્લામહ નવ્વી(રહ) ને જો બાબ કાઈમ ક્રિયા હેબાબુલ ઈસ્તિખ્સારિન્નીયતી હોના ચાહિયે કે આદમી જબ ભી કોઈ કામ કરે તો નીયત કી પૈશે નઝર રખ કર કરે તબ હી ઈબાદત કે અંદર ભી બાત બનેગી કયુંકે ઈબાદત ઉસી વકત ઈબાદત કેહલાયેગી ઔર આદત કે અંદર ભી અગર નીયત કા ઈસ્તીહજાર રહેગા તો ફિર ઈસ સૂરત મે અલ્લાહ કે વાસ્તે કરને કા જઝબા કાર ફરમા હોગા.

યે બાબ નીયત કે ઈસ્તેહજાર કા હે ઉસકી ચંદ ઔર રિવાયતેં હે.

નીયત કે મામલા મે હમારી કોતાહીયાં આજ કલ હમારે જો કામ હે ઉન મે હમારે અંદર કયા કોતાહીયાં હો રહી હે કોતાહીયોં મે એક તો યે હે કે હમ મે જો લોગ દિનદાર કેહલાતેં હે ઔર ઈબાદતોં કો અંજામ દૈતે હે અપને અપને વકત પર પંજ વકતા નમાઝેં અદા કરતે હે રોઝે રખતે હે ઝકાત અદા કરતે હે ઈન કી ઈબાદતેં ભી આદત જૈસી બન ગઈ હે યાની

ઈબાદતોં મે નીચ્યતોં કા ઈસ્તેહજાર હોના ચાહીયે વો કમા હક્કહુ નહી હો પાતા અગરયે વહાં રિયાકારી તો નહી હે આમ તૌર પર આદમી જબ પંજ વકતા નમાઝેં અદા કરને આતા હે તો કોઈ એસી નીચ્યત નહી હોતી દિલ મે કોઈ રિયાકારી કા સવાલ પૈદા નહી હોતા વો અપને કો કોઈ બુઝુર્ગ નહી સમજતા ઈલ્લા સાજો નાદિર બાકી યે ખરાબી હે કે નીચ્યત કા ઈસ્તેહજાર નહી હોતા હાં નવાફિલ કા જહાં મામલા આતા હે તો કુચ્છ દૂસરે જઝબાત કાર ફરમા હોતે હે મસ્લન હમને અવ્વાબિન પઢલી ઈશરાક પઢલી ચાશત પઢલી તહજજુદ પઢ લી તિલાવતોં કા ઈહતેમામ કર લિયા તો ફિર શૈતાન દૂસરી રાહ સે આતા હે વૈસી ભી ઉનકી અદાયગી મે જો જી લગના ચાહિયે ઔર જો ઈસ્તેહજાર હોના ચાહિયે વો તો હે હી નહી સાથ મે ફિર રિયાકારી નામો નમૂદ શોહરત કા જઝબા હોતા હે કે લૌગ હમકો બડા કહેંગે નૈક સમજેંગે બુઝુર્ગ સમજેંગે અલ્લાહ વાલા માનેંગે યે જઝબાત ભી આને લગતે હે ઈસી તરહ ખર્ચ કરના અલ્લાહ કે રાસ્તે મે દેના ઔર દૂસરે બડે બડે કામો મે ભી યે ચીજે આને લગતી હે ઔર હમારી જો આદતેં હે યાની તબ્દિ ઉમૂર ઉનમે તો ઉન ચીઝોં કા ઈસ્તેહજાર હોતા હી નહી.

ઈસ્તેહજારે નીચ્યત હાસિલ કરને કા માસૂર તરીકા અબ સવાલ યે હે કે યે ચીઝ કેસે હાસિલ હો તો હદીષે પાક મે આતા હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સે એક મૌકા પર જબ હઝરત જિબ્રઈલ(અલ) ને સવાલ કિયા થા મલ એહસાન અલ્લાહ કે રસૂલ એહસાન કયા ચીઝ હે તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને જવાબ મે ફરમાયા તુમ અલ્લાહ કી ઈબાદત ઈસ તરહ કરો જૈસે અલ્લાહ કો દેખ રહે હો. હવાલા—મિશકાત ૧૧ કિતાબુલ ઈમાન ફસલે અવ્વલ

બહવાલા એ બુખારી વ મુસ્લિમ.

કોઈ આદમી અલ્લાહ કો દેખ રહા હો તો કેસી ઈબાદત કરેગા કેસા ખુલુસ કેસી ખૂબી ઈસ અમલ કે અંદર પૈદા કરને કી કોશિશ કરેગા જૈસે કોઈ નૌકર દેખ લે કે ઉસકા શેઠ કામ કરતે હુવે ઉસકો દેખ રહા હો તો ફિર દેખો વો નૌકર કામ મે કમી કરતા હો નહી બલ્કે બહૂત ઉમદા બના કર પૈશ કરને કી કોશિશ કરતા હો ઝરા ભી કમી નહી કરતા કયું કે સાહબ દેખ રહે હો ઓર હમ મેસે હર શખ્સ જાન્તા હો કે અલ્લાહ સબ કુચ્છ દેખ રહે હો જાન રહે હો ઈતના ખિયાલ તો હાઝિર રેહના હી ચાહિયે તો જબ નમાઝ પળતે વકત ભી હમને ઈસ નીચ્યત કા ઈસ્તેહજાર કર લિયા કે મેં અલ્લાહ કો દેખ રહા હું યા અલ્લાહ મુજે દેખ રહે હો તો ધીરે ધીરે યે કેફિયત આમાલ ઓર ઈબાદત કે અંદર ભી પૈદા હોગી ઓર જબ ઈબાદત કે અંદર પૈદા હો જાયેગી તો ફિર ઉસકે બાદ આદત કે અંદર ભી પૈદા હોગી.

એહલુલ્લાહ કે પાસ આના જાના કયું ઈસી કે લીયે એહલુલ્લાહ કે પાસ આના જાના હોતા હો ઈન કી સોહબત મે બેઠના હો ઓર ઉનકી તસાનીફ કા મુતાલા હો ઉન ચીઝો કા ભી એહતેમામ હોના ચાહિયે યે ચીઝે સિખને કી ઓર કરને કી હો અગલી મજિલસ મે ભી મૈને બતલાયા થા કે હમ ઉન ચીઝો કી તરફ સે ગાફિલ હો આજ કલ કે ઉસ માહોલ મે હમને એસી ગફલતેં ઈખ્તીયાર કરલી હો કે અલ્લાહ કી પનાહ ઉન ચીઝો કી તરફ કભી ભૂલે સે ભી ખિયાલ ભી નહી જાતા હમારે દિલ મે કભી ભી યે ખિયાલ પૈદા નહી હોતા કે યે ચીઝ ભી હો ઈસકે લિયે ભી કુચ્છ મેહનત કરને કી જરૂરત હો ઓર ઈસકી તરફ ભી તવજજુહ દેની ચાહિયે કભી ભી યે ખિયાલ પૈદા નહી હોતા.

દુઆઓં કા એહતેમામ ભી જરૂરી ઈસકો ભી કોશિશ હોની ચાહિયે કે યે ચીઝ હમે હાસિલ હો અગર નહી હોતી હે તો ઉસકે લીયે દુઆઓં કા એહતેમામ હો ભાઈ અગર હમારી દુકાન નહી ચલતી ફેકટરી કે ઉપર કોઈ બલા આફત આ ગઈ કોઈ રૂકાવટ પેદા હો ગઈ તો ઉસકે લિયે ખૂદ ભી દુઆઓં કરતે હે દૂસરોં સે ભી કરવાતેં હે ઔર દરખ્વાસ્તેં કરતે હે ઔર જિતની કોશિશ હો સકતી હે વો કરતે હે ઈસી તરહ ઈસ રાસ્તે કે લિયે ભી ખૂદ ભી દુઆઓ કા એહતેમામ હો દૂસરોં સે ભી દરખ્વાસ્ત હો ઔર જિતની કોશિશ હમ કર સકતે હો ઉસમે હમારી તરફ સે કોઈ કોતાહી નહી હોની ચાહિયે બહર હાલ યે જો ઈબ્લાસે અમલ હે યે બહોત અહમ હે સારે દીન કા મદાર ઉસકે ઉપર હે.

દિલ કી મિષાલ ટંકી સી હે ઈસી લિયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જિસમ કે અંદર એક લોઠડા હે ગોશત કા ટુકડા હે જબ વો ઠીક ઔર દુરુસ્ત હોતા હે તો સારા જિસમ ઠીક ઔર દુરુસ્ત રેહતા હે સારે આમાલ ઠીક ઔર દુરુસ્ત હોતે હે અગર હમારે કલ્બ કે અંદર સલાહ આ ગઈ હમારા કલ્બ ઠીક હો ગયા હમારી નીચ્યતોં કે અંદર દુરુસ્તગી આ ગઈ તો સારે આમાલ ઠીક હો જાયેંગે ઔર અગર વો બીગડ ગયા તો આજાયે જિસ્મ સે જિતને ભી આમાલ વુજૂદ મે આતે હે વો સારે ખરાબ ઔર બિગડે હુવે વુજૂદ મે આયેંગે ઈસ લિયે કે જહાં સે અમલ નિકલ રહા હે અમલ કા સરચશ્મ હી બિગડા હુવા હે તો ફિર વહાં સે જો કુચ્છ ભી આયેગા વો બિગડા હુવા હી આયેગા જેસે પાની ટંકી સે સપ્લાય હો રહા હે અગર વહી ગડબડ હે વહાં સે પાની ઝહરીલા નિકલ રહા હે તો સબ જગાહ એસા હી ઝહરીલા પહુંચેગા ઔર વહાં અગર અચ્છા હે તો દૂસરી જગા અચ્છા હી પહુંચેગા.

લૌગ અપની નીચ્યતોં કે મુતાબિક ઉઠાયે જાયેંગે હઝરત આયશા(રદી) સે રિવાયત હે વો ફરમાતી હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા એક લશ્કર કાબા પર હમલા કરને કે ઈરાદા સે ચલેગા જબ વો એક ચટીયલ ઓર હમવાર મૈદાન કે અંદર પહુંચેગા જો મક્કા મુકર્મા કે કરીબ આસ પાસ મે વાકે હે તો વો સબ કે સબ ઝમીન કે અંદર ઘસા દીયે જાયેંગે.

ઈસ સે કૌન્સા લશ્કર મુરાદ હે તો તમામ શુર્રાહ ને ઈસ સિલસિલે મે યે લિખા હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી યે પેશીંગ્ગોઈ અભી તક અમલી તૌર પર વુજૂદ મે નહી આયી એસા માલૂમ હોતા હે કે કરબે કિયામત મે ઈસ કી નૌબત આયેગી.

હઝરત આયશા(રદી) ફરમાતી હે મૈને અરઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ આપ ફરમાતે હે કે ઈસ મજમે મે જિતને ભી હૉંગે વો સબ હી ઝમીન મે ઘસા દીયે જાયેંગે તો સબ કો કેસે ઘસા દીયા જાયેગા હાલાંકે ઈસ લશ્કર મે બાજાર વાલે ભી હે. યાની આમ તૌર પર એસા હોતા હે કે જબ ઈસ કિસમ કા લશ્કર કિસી જગહ હમલા કે ઈરાદે સે આગે બળતા હે તો બહુત સે લૌગ તિજારત કી ગરઝ સે ઉન્કે સાથ હો જાતે હે ઉન લૌગો કી નીચ્યત વો નહી હોતી જો લશ્કર કા મકસદ હોતા હે ઉનકા મકસદ તો અપને કારોબાર કો ફુરૂગ દૈના ઓર કમાના હોતા હે મતલબ યે હે કે વો લૌગ તો કાબાતુલ્લાહ પર ચઢાઈ કે ઈરાદે સે નહી નિકલે થે ફિર ઉનકો ભી કેસે ઘસા દિયા જાયેગા ઈસી તરહ બહુત સે લૌગ એસે ભી હૉંગે જો રાસ્તે મે સાથ હો ગયે એસા હોતા હે કે કોઈ મજમા જા રહા હોતા હે યા જુલૂસ નિકલતા હે તો હમ દેખતે હે કે સડક કે ઉપર જહાં સે વો જુલૂસ ગુઝરતા હે તો બહુત સે લૌગ જો અપને કામ સે જા

રહે હોતે હે વો ભી થોડી દૈર કે લીયે ઉનકે સાથ નઝર આતે હે ઈસી તરહ ઉનકે સાથ ભી બહુત સે લોગ ઐસે હોંગે આપ ફરમાતે કે સબ હી ધસા દીયે જાયેંગે જો કાબાતુલ્લાહ પર ચઢાઈ કે ઈરાદા સે જા રહે થે ઉન કા ધસા દિયા જાના તો સમજ મે આતા હે લૈકીન સાથ હી ઈન ગુઝર ને વાલોં કો કયું ધસા દિયા જાયેગા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને જવાબ મે ઈરશાદ ફરમાયા દુનિયા મે તો સબ કે સાથ વહી મામલા કિયા જાયેગા જો લોગ બાજાર વાલે થે કમાને વાલે ઓર બહુત સે વો લોગ જો ઐસે હી સાથ હો ગયે થે વો સબ હી ધસં દિયે જાયેંગે યાની દુનિયવી એતેબાર સે જો અજાબ ઉન પર ભેજા ગયા થા ઉસ મે તો સબ હી શરીક હોંગે અલ બત્તા કિયામત કે રોઝ વો લોગ અપની નીચ્યતોં કે મુતાબિક ઉઠાયે જાયેંગે.

કિયામત કે રોઝ અલ્લાહ કે યહાં મામલા નીચ્યતોં કે મુતાબિક હોગા ઓર ઈસ્સે યે ભી માલૂમ હૂવા કે દુનિયવી એતેબાર સે જબ કોઈ આદમી ઐસે ગલત લોગોં કે સાથ ફંસ જાતા હે તો ચાહે ઉસ્કા ઈરાદા ઈસ બુરાઈ ઓર ગલત કામ કા નહી હોતા લૈકીન ઉન્કે સાથ હોને કી વજહ સે જો મામલા કુદરત કી તરફ સે ઉન્કે સાથ કિયા જાતા હે વહી મામલા ઈસ કે સાથ ભી કિયા જાતા હે કિયામત કે રોઝ ચાહે ઉસ્કે સાથ વો મામલા નહો ઈસ લિયે ગલત લોગોં સે અપને આપ કો બચાને કા ભી આદમી કો એહતેમામ કરના ચાહિયે.

જિહાદ ઓર નીચ્યત બાકી હે હઝરત આયશા(રદી) ફરમાતી હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા ફત્હે મક્કા કે બાદ મક્કા સે મદીના કી તરફ જો હિજરત કી જાતી થી વો સિલસિલા નહી રહા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે મુબારક ઝમાને મે મક્કા મુકર્રમા કે રેહને વાલોં મે સે કોઈ શખ્સ અગર ઈમાન લાતા તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ

વ સલ્લમ કે મક્કા મુકર્રમા સે મદીના મુનવ્વરહ તશરીફ લે જાને કે બાદ ઉસકો ભી ઈસ બાત કા મુકલ્લફ ક્રિયા ગયા થા કે વો હિજરત કરકે મદીના મુનવ્વરહ જાયે તબ હી ઈસકા ઈમાન કામિલ સમજા જાયેગા ઈસ કે લિયે હિજરત શર્ત થી લૈકીન યે હુકમ ઉસ વકત તક થા જબ કે મક્કા મુકર્રમહ દારૂલ ઈસ્લામ નહી બના થા જબ મક્કા ફતહ હો ગયા ઓર દારૂલ ઈસ્લામ બન ગયા અબ મક્કા મુકર્રમહ મે રેહતે હુવે ભી ઈસ્લામ કે સારે અહકામ પર અમલ કરના મુમકિન હો ગયા તો વો હિજરત વાલા હુકમ બાકી નહી રહા પેહલે તો ઈસ લિયે હિજરત કા હુકમ દિયા ગયા થા કે મક્કા મુકર્રમહ મે રેહતે હુવે ઈસ્લામ કે અહકામ પર અમલ કરના મુમકિન નહી થા ઈસ લિયે ઉનકો પાબંદ બનાયા ગયા થા અબ વો બાત નહી રહી ચુંકે મક્કા ફતહ હો ગયા ઓર ઉસ પર ભી ઈસ્લામ હી કા ઝંદા લેહરાને લગા ઓર ઈસ્લામી અહકામ પર અમલ કરના મુમકિન હો ગયા તો વો હિજરત વાલા હુકમ જો જરૂરી થા બાકી નહી રહા અલ બત્તા હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે જિહાદ કા સિલસિલા ઓર અમલે ખૈર કી નીચ્યત બાકી હે યાની ખુદા ન કરે અગર કહીં એસા મૌકા આ ગયા કે જહાં પર રેહતે હુવે ઈસ્લામી અહકામ પર અમલ કરના મુમકિન ન હો તો આજ ભી યહી હુકમ હે કે વો ઉસ ઈલાકા કો છોડ કર એસી જગહ પર જાયે જહાં પર ઈસ્લામી અહકામ કો બજા લા સકતા હો તો વો નીચ્યત ઓર જિહાદ બાકી હે ઓર જબ તુમ્કો જિહાદ કે લિયે નિકાલા જાયે તો નિકલો.

વસિય્યત કે મુતઅલ્લિક સવાલ કોઈ આદમી અગર વસિય્યત એક તિહાઈ મે સે હી પુરી કી જાયેગી અગર કિસી ને યે વસિય્યત ભી કી હો કે મૈરા પુરા માલ ફુલાં જગહ મસ્જિદ મદ્રસા વગેરહ મે દે દિયા જાયે ઓર ઉસકે વુરસા મૌજૂદ હે તો

ઈસ કી વસિય્યત કે મુતાબિક પુરા માલ સદકા નહી ક્રિયા જાયેગા બલ્કે સિફ એક તિહાઈ દિયા જાયેગા ઓર એક તિહાઈ કો ભી હુજૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે કે વસ્સુલુસુ કસીર કે તિહાઈ ભી બહુત ઝિયાદહ હે ઈસી લિયે હનફીય્યહ કે યહાં યે હુકમ હે કે અગર વસિય્યત કરે તો મુસ્તહબ યે હે કે પુરે તિહાઈ કી વસિય્યત ન કરે બલ્કે તિહાઈ સે કમ કી કરે તાકે ઈસ કી તરફ સે વુરસા કે ઉપર એક એહસાન હો ઈસ લિયે કે તિહાઈ સે ઝિયાદહ કી વસિય્યત કરતા તો જિતની ઝિયાદતી હે વો તો મોતબર હોને વાલી થી હી નહી અબ ઈસ કે ઈખ્તિયાર મે એક તિહાઈ હી રેહ ગયા હે અબ ઈસ કે ઈખ્તિયાર મે થા કે એક તિહાઈ કી વસિય્યત કરકે વુરસા કે હાથ સે ઈતની મિકદાર કો નિકાલ લૈતા ઓર દુસરી જગહ ખર્ચ કરને કે લિયે કેહતા લૈકીન બજાયે પુરા એક તિહાઈ નિકાલને કે કમ નિકાલતા હે મસ્લન એક છોટા હિસ્સા વસિય્યત નિકાલા તો ગોયા યું સમજા જાયેગા કે એક તિહાઈ કા આધા બતોરે એહસાન કે વુરસા કે લિયે છોડ દિયા વૈસે ઈસ કો પુરે તિહાઈ કો ખર્ચ કરને કા ઈખ્તિયાર થા ઈસ લિયે હુજૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે કે એક તિહાઈ ભી ઝિયાદહ હે ઓર હનફીય્યહ કે યહાં યહી મુસ્તહબ હે કે વસિય્યત તિહાઈ સે કમ કી કરના ચાહિયે.

આગે હુજૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને એક બાત ઈરશાદ ફરમાઈ કે આપ યું સમજતે હે કે એક બેટી કે અલાવા ઓર કોઈ મૈરા વારિસ નહી હે હાલાંકે ખાનદાન કે દૂસરે લૌગ જો અસબાત કી ફેહરીસ્ત મે આતે થે વો વારિસ થે ઉનકી તરફ ઉન્હોને તવજજુહ નહી કી ઉસ પર હુજૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે તુમ અપને વારિસોં કો માલદાર છોડકર જાવો યે તુમ્હારે લિયે બેહતર હે બનિસ્બત ઉસ્કે કે તુમ ઉન્કો

ગરીબ છોડ કર જાવો ઓર વો લોંગો કે સામને હાથ ફેલાયે મતલબ યે હે કે તુમ્હારે ઈન્તેકાલ કે બાદ તુમ્હારા યે માલ બતોરે વિરાસત કે ઉન્કે હાથોં મે પહુંચેગા ઓર ઉસ્કી વજહ સે વો માલદાર બનેંગે ઓર લોંગો કે સામને હાથ ફેલાને સે બચ જાયેંગે યે તુમ્હારે લિયે અચ્છા હે ઓર જો ભી ચીઝ તુમ અલ્લાહ કો રાઝી કરને કે લિયે ખર્ચ કરોગે ઉસ પર તુમ્કો સવાબ મિલેગા યહાં તો યે રિવાયત લાકર યહીં બતલાના ચાહતે હે કે આદમી અલ્લાહ કો રાઝી કરને કી નીચ્યત સે જાઈઝ જગ્હોં પર જો ભી ખર્ચ કરેગા ઉસ પર અજરો સવાબ મિલેગા યહાં તક કે તુમ અપની બીવી કે મુંહ મે જો લુક મા રખોગે ઉસ પર ભી અગર તુમ્હારી નીચ્યત યે હે કે અલ્લાહ કા હુકમ પુરા હો બીવી કા હક અદા હો ઓર ઉસ્કે સાથ હુસ્ને સુલૂક હો તો ઉસ પર ભી અજરો સાવાબ મિલેગા.

તબ્બી ઉમૂર કો ભી ઈબાદત બનાયા જા સકતા હે ઈસી ઉલમાને યે મસ્અલા નિકાલા હે કે જો તબ્બી ઉમૂર હે યાની જો કામ ઈન્સાન અપની તબીયત કે તકાઝે કી બિના પર અન્જામ દેતા હે જૈસે ભૂખ લગને પર ખાના ખાના યે એક તબ્બી તકાજા હે પ્યાસ કી વજહ સે પાની પીના એક તબ્બી અમ્ર હે થકાવટ કી વજહ સે આરામ કે લિયે લેટ જાના ઓર સો જાના યે તબ્બી અમ્ર હે ઈસી તરીકે સે બીવી સે અપની હાજતો શહવત પુરા કરના યે તબ્બી અમ્ર હે ઉન તમામ ઉમૂર મે ભી અગર આદમી યે નીચ્યત કરલે કે અલ્લાહ ને ઉન હુકૂક કી અદાયગી કા હુકમ દિયા હે તો વો અજરો સવાબ કા મુસ્તહિક હે યે એક અજીબ નુસ્ખા હે જો હમે બતલાયા ગયા કે ઉસકે ઝરીયા સે હમ અપને તબ્બી ઉમૂર ઓર તબ્બી જરૂરીયાત કો અન્જામ દેકર ઉન્કો અલ્લાહ કી ખુશનૂદી કા ઝરીઆ બના સકતે હે ઓર ઉન્કો ભી ઈબાદત બનાયા જા સકતા હે લૈકીન ઉસ્કે લિયે ઈહતિસાબ

યાની નીચ્યત કા ઈસ્તિઝહાર ઓર દિલ મેં યે ઈરાદા લાના જરૂરી હે ઓર જબ તક કે આદમી ઉસ્કી મશક ઓર પ્રેકટીસ ન કરલે વહાં તક યે ચીઝ હાસિલ નહી હોતી વરના ઈસ્તિઝહાર અગર ઈબાદતોં મેં ભી નહી હોગા તો જો ખાલિસ ઈબાદતેં હે વો ભી બગૈર નીચ્યત કે ઈબાદત નહી કેહલાતી તો ફિર યે તબ્દી ઉમૂર બગૈર નીચ્યત કે ઈબાદત કેસે બનેંગે.

સૂરતોં કો નહી દેખતે હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદી) સે મંકૂલ હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા બેશક અલ્લાહ તુમ્હારે જિસમ ઓર તુમ્હારી સૂરતોં કો નહી દેખતે કે તુમ્હારે જિસમ કેસે તંદુરસ્ત હે તુમ્હારી સૂરતેં ઓર ચેહરે કેસે ખૂબસૂરત હે ઉસ્કો નહી દેખા જાતા બલ્કે તુમ્હારે દિલોં કી નીચ્યતોં કો ઓર તુમ્હારે આમાલ કો દેખતેં હે ઈસ લિયે જિસ કા આમાલ અચ્છા હે ચાહે ઉસ્કી તંદુરસ્તી કેસી હી કમઝોર કયું નહો ઓર ચાહે ઉસ્કા ચેહરા કેસા હી બદસૂરત કયું નહો વો અલ્લાહ કા મુકર્રબ હે ઓર ઉસ્કો અલ્લાહ કી ખૂશનુદી હાસિલ હે ઓર જિસ્કે આમાલ બુરે હે ચાહે ઉસ્કા ચેહરા કેસા હી હસીન કયું ન હો ઓર તંદુરસ્તી કેસે હી ઉમદા કયું ન હો વો અલ્લાહ સે દૂર હે લિહાજા અસલ તો યે હે કે આદમી અલ્લાહ કી રજા વાલે આમાલ ઈખ્તિયાર કર લે.

અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં લડને વાલા કૌન હુવા હઝરત અબૂ મુસા અશ્શરી (રદી) ફરમાતે હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ સે પુછા ગયા કે એક આદમી અપની બહાદુરી ઓર શુજાત દિખલાને કે લિયે જંગ મેં લડતા હે ઓર મુકાબલા કરતા હે ઓર એક આદમી અપને કબીલે ઓર કૌમ કી હિમાયત ઓર તરફદારી મેં લડતા હે ઓર એક આદમી રિયા ઓર દિખલાવે કે લિયે લડતા હે તો ઈન્મે સે કૌન સા આદમી અલ્લાહ કે વાસ્તે લડને વાલા હુવા તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા જો આદમી ઈસ લિયે લડતા હો કે અલ્લાહ કા કલિમા સર બુલંદ હો વો હે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં

લડને વાલા ઉસ નીચ્યત સે લડને વાલા અલ્લાહ કે રાસ્તે મે હે બાકી દૂસરી નીચ્યતોં સે લડને વાલોં કોઈ ભી અલ્લાહ કે રાસ્તે મે નહી.

કાતિલો મકતૂલ દૌનો જહન્નમ મે હઝરત અબૂ બકરહ નુફે બિન હારિસા સકફી(રદી) સે મંકૂલ હે કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા જબ દો મુસલમાન અપની તલવાર લૈકર એક દૂસરે કો મારને કે લિયે આગે બળતે હે તો મારને વાલા ઔર જિસકો મારા જા રહા હે દૌનો જહન્નમ મે જાયેંગે હઝરત અબૂ બકરા(રદી) ફરમાતે હે મૈને અરજ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ માર ને વાલા કાતિલ કા જહન્નમ મે જાના તો સમજ મે આતા હે લૈકીન જો મારા ગયા મકતૂલ વો કયું જહન્નમ મે જાયેગા તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા વો ભી તો અપને સાથી કો મારને કે લિયે પુરે તૌર પર તુલા હુવા થા વો તો વાર ચુક ગયા વરના ઉસ્ને ભી અપની તરફ સે સાથી કો મારને મે કોઈ કમી નહી કી થી માલૂમ હુવા કે એક આદમી કિસી બુરે કામ કે લિયે અસ્બાબ ઈજ્તિયાર કરતા હે ઉસ્કા કામ કા પુરા અઝમો ઈરાદા હે ઔર અઝમ કે સાથ સાથ ઉસ્કો અમલી જામા પેહના ને કે લિયે આગે બળતા હે લૈકીન નાકામ હોતા હે તો ઈસ સૂરત મે ઉસ્કા ગુનાહ તો ઉસ્કો હોગા હી યહાં પર ભી એસા હી હુવા કે મરને વાલા ઈસી લિયે આગે બળા થા કે મે ઉસ્કો ખતમ કરું યે નીચ્યત ઔર રહી કે મારને વાલા કામ્યાબ હો ગયા ઔર યે નાકામ રહા વરના દિલ કે ઈરાદે ઔર નીચ્યત કે એતેબાર સે દેખા જાયે તો દૌનો મે કોઈ ફરક નહી હે ઈસી લિયે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા વો ભી જહન્નમ મે ઔર યે ભી જહન્નમ મે જાયેગા.

અલ્લાહ હમે સહી નીચ્યત ઔર ઈબ્લાસ કા એહતેમામ ઔર બાતોં પર અમલ કી તૌફીક નસીબ ઔર હમારી હિફાઝત ફરમાયે. આમીન.

વ આબિરૂ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રખ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન, આમીન.